

moesten wij toen wel de radicale kandidaten steunen, natuurlijk in onderstelling, dat de radicale kiezers dan ook op onze kandidaten zouden overgaan.

Dit laatste kwam echter vlak anders uit. De Antirevolutionairen hebben toen schier als een eenig man de Democratische kandidaten gesteund, maar de wedersteun kwam niet. Gevolg waarvan was, dat onze Kamerclub ook toen op de helft slonk.

Hier bleek alzoo een feil, een fout te zijn begaan.

De fout namelijk, dat men gemeend had op den wederzijdschen steun der Democraten aan de overzij te kunnen rekenen, en dat het bij de stembus vlak omgekeerd uitkwam. Het had dus gefaald aan juiste kennis van wat er bij de tegenpartij omging.

Is dit toen verheeld? Is dit toen goedgepraat? Heeft onze redactie toen gezegd, dat men hiertoe verder liefst het zwijgen moest doen? En dat er althans in het publiek niet van mocht gerept worden?

Integendeel. Zonder schijn zelfs van verbloeming, heeft toen ook onze redactie erkend, dat het juiste inzicht in den toestand gefaald had. En dit niet alleen, maar bij het kiezen van den verderen koers heeft ook onze redactie hiermede wel ter dege gerekend.

Heeft nu deze belijdenis van feilgaan en dit wijzigen van koers de Partij geschaad?

Integendeel, het is 't begin van ongeëvenaard succes geweest.

In dien zin nu komt 't ons ook thans voor, dat critiek niet schaadt, maar baat.

* * * *Partij en Kabinet.*

Reeds op zich zelf is het uiterst moeilijk, zich een duidelijke voorstelling te vormen van de beste wijze, waarop de verhouding tusschen het Kabinet en de Partij waaruit het opkwam, geregeld moet worden, zelfs al neemt men aan dat heel het Kabinet uit mannen van één-zelfde partij is samengesteld.

In de Vereenigde Staten van Amerika ging de strijd dusver nog schier uitsluitend tusschen de Republikeinen en Democraten. Vandaar dat òn de President òn alle ministers thans Democraten zijn, wjl de Republikeinen in 1914 geslagen werden.

Dien toestand heeft men in het midden der vorige eeuw ook ten onzent pogen te bestendigen. Het heette toen, dat men hier niet anders had dan Liberalen en Conservatieven. Altoos de oude idee van de Whigs en Tories in Engeland. Wat dan hierop neerkwam, dat er eigenlijk geen principieele partijen waren; dat veeleer heel 't volk het over de